

Informatīvā sēde
dabas aizsardzības plāna izstrādes uzsākšana dabas liegumam “Virguļicas meži”
18. maijs, pl 10:00, Pededzes pagasta padome, Pededze

dalībnieku saraksts

Nr.p. k.	Vārds, Uzvārds	organizācija/īpašums
1	Inta Ņikitina	Pededzes pagasta padomes priekšsēdētāja
2	Guntis Krapāns	Bejas VM mežsargs
3	Ieva Rove	Latvijas Dabas fonds
4	Kaspars Liepiņš	VAS “LVM” Austrumvidzemes mežsaimniecība
5	Gundega Freimane	Dabas aizsardzības pārvalde
6.	Daiga Vītola	Pededzes pagasta padomes teritoriālpāņotāja
7.	Baiba Strazdiņa	Latvijas Dabas fonds

Informatīvās sēdes protokols

Sēdi vada: Ieva Rove

Protokolē: Baiba Strazdiņa

Sēdes sākums: 10:15

Sēde sākas ar savstarpēju iepazīšanos

Kaspars Liepiņš (K.L.): VAS “LVM” Austrumvidzemes mežsaimniecības vides speciālists, dabas aizsardzības plāna pasūtītāja pārstāvis. Dabas aizsardzības plāns (turpmāk – DAP) pasūtīts, lai saprastu, kādas vērtības ir liegumā, kur varētu cirst mežu. Uzsver, ka liegumā ir izcirtumi un jauni meži, ko darīt ar tiem? Plāna izstrādē līdzdarbosies iecirkņa vadītājs Kaspars Spirks.

Gundega Freimane (G.F.): pārstāve no Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – pārvalde), koordinēs dabas aizsardzības plāna izstrādes pārraudzību. Par pārraudzības procesu pastāstīs vēlāk.

Guntis Krapāns (G.K.): VMD pārstāvis, Bejas VM mežsargs. G.K. pagaidām nav skaidrs, kas un kā notiks. Liegumā atrodas medņa, ērgļa un stārķa mikroliegumi, sastopama lidvāvere, mežstrādnieki to redzējuši, gāžot kokus. Aktīvi darbā piedalīsies tad, kad būs gatavs plāns, jo būs jāpārtrauc tā ieviešana.

Inta Ņikitina (I.Ņ.): pagasta priekšsēdētāja, pagājušogad iepazīšanos par šo “lietu”. Pretenziju nav. Par pagasta dabas vērtībām trūkst informācijas. Bija Zaicevas lidvāveru liegums, bet jaunajā sarakstā tas vairs neparādās. Par jaunajām teritorijām praktiski nekas nav zināms.

G.K.: Jaunajā mežu inventarizācijā attiecīgās teritorijas meži norādīti kā dabas liegums (turpmāk – DL). Savukārt lidvāveres DL datu bāzē ir ielikts citā vietā - privātā mežā. Tā kā īpašniekam nav nekādu plānu uz konkrēto meža gabalu, tad pagaidām neiejaucos.

I.Ņ.: Mazie liegumi no mežs. jau bieži tiek apstiprināti.

Daiga Vītola (D.V.): pagasta plānotāja.

Baiba Strazdiņa (B.S.) LDF, šajā projektā esmu iesaistīta kā ĢIS eksperte, strādāšu ar kartēm,

I.R. īsos vārdos izstāsta par LDF, par fonda DAP izstrādes pieredzi, īsi uzskaita arī citu LDF projektu grupas – inventarizācija, plānošanas, apsaimniekošana. Iepazīstina ar plāna izstrādes procesu – uzsākts š.g. 24. aprīlī, š.g. novembrī darbu plānots beigt.

Iepazīstina ar DAP struktūru. “DAP tiek izstrādāts uz laiku no 5 līdz 10 gadiem, vai kā nepieciešams. Pēc definīcijas plāns ir kompromiss. Virguļicas meži ir DL nevis dabas rezervāts. Tas nozīmē, ka teritorijā ir vietas, kur varēs kaut ko darīt, un vietas, kurās, iespējams, būs kaut kas jādara.

Plānu izstrādāsim nogabalu līmenī.

Līdz šim paveiktais – apkopota *EMERALD* projektā iegūtā informācija. Tajā teritorija tika apsekota ar citu mērķi. Lai plānu izstrādātu nepieciešama detālāka izpēte. Uzsākta sadarbība ar hidrometr. pārvaldi. No VAS iegūta daļa no nepieciešamajām kartēm un datu bāzēm. Par pārējo pirkšanu ir uzsāktas sarunas ar attiecīgajām institūcijām.

Valdis Pilāts jau bija uz vietas un meklēja lidvāveri, jo vajag sniegu, lai ekskrementus redzētu. “Pētnieki neredz, mežinieki nogāž, un tad tik redz, ka vāveres teritorijā ir bijušas.” Gribas pārbaudīt vai Virguļicā nav upes pērlene. Pēc vēsturiskām ziņām kādreiz upē tās bijušas. Vai tās ir arī šodien, pētniekiem datu nav. Vēl jāskatās.

G.K. Bērnībā bija, bet nu vairs nevarētu būt. Bebru dambji sacelti, meži pacirsti.

I.R.: DL veidots, lai aizsargātu meža biotopus un retās augu sugas. Latvijā meža biotopi samērā bieži sastopami, bet ES reti. No augiem būtiskākā ir platlapu cinna. Šeit sugas bagātākā atradne. Abi faktori galvenie un tiem arī tiks pastiprināti pievērsta uzmanība.

Teritoriju apsekos botāniķe Valda Baroniņa (grīšļu un graudzāļu speciāliste). Novēros reto un aizsargājamo augu stāvokli, noteiks pasākumus stāvokļa uzlabošanai, kur nepieciešams.

A.Petriņš skatīs putnus. Vienu reizi ornitologs jau teritoriju apsekoja – skatīja agros putnus. Arī citi pētnieku lieguma putnus skatījuši, bet interese plašāka. Jāskata arī kopējais sugu sastāvs, ne tikai retumi.

Vilis Zingis piesaistīts kā mežu speciālists. Pats inventarizējis teritorijas mežus. Līdz ar to arī apkopojumu, pasākumus un citas detālas lietas arī viņš viss labāk varēs noteikt.

Baiba Strazdiņa – kartes un ainava.

Ieva Rove – rakstīs plānu un vadīs procesu.

“Ceru, ka pārējās iesaistītās un ieinteresētās personas aktīvi piedalīsies plāna izstrādē – iepazīsies ar procesā iesūtītajiem materiāliem, komentēs, ierosinās, sekos līdzi.”

Prioritāte ir DL. *NATURA*. Tas nozīmē – dabas aizsardzība. Bet kompromisus var un vajag meklēt. Skatīties, kā nepārkāpjot dabas prasības, teritorijā iespējama saimnieciskā darbība.

G.F. Cik ha?

I.R. : 800 ha. Pēc nog. platība tiks precizēta. Liela teritorija. Būfībā viss meža masīvs, bez privātajām nemeža zemēm.

G.F. : Vai teritorijā atrodas mājas, cita nemeža zeme?

G.K.: Pēc shēmas sanāk, ka mana māja un mans mežs liegumā atrodas, bet, materiālos, ko atsūtīja saskaņošanai, tas privāto zemju stūrītis liegumā nebija.

I.R. jāskatās MK noteikumos pēc robežas apraksta.

G.K. Uz veca daļplāna zīmēts. 60. tajos gados tie pāris nogabali bija valsts mežs. Dalot privātajos tas kancis palicis iekšā. Bet kaut kur jau bija DL robeža bez tā kanča.

I.R. Kā ar tūrismu? Vai ir interese, vēlme, vērsts?

K.L. Cik runāts ar iecirkņa vadītāju, viņš saka, ka nav perspektīvas. Vienīgi maksāķerēšana. Bet tā pārsvarā nelegāla un problēma.

I.R. Tā kā plānu izstrādā periodam, tad šajā plānā to nav ko mākslīgi iecerēts. Pēc 10 gadiem, ja būs radusies interese, varēs iestrādāt jaunajā, atjaunotajā plānā.

I.Ņ. Vienīgā atpūtas vieta ir pie tilta.

G.K. Tā atpūtas vieta atrodas ārpus lieguma teritorijas. Tā pat sanāk blakus pagastā.

D.V. Vieta pie ceļa līdz zīmei iecerēta tūrisma attīstībai. Paredzēts to labiekārtot. Neko lielu. Ierīkot ugunsкура vietu, galdiņu, soliņus.

G.K. Arī tā vieta sanāk ārpus DL.

I.R. Varbūt pie tilta tad arī informatīvo stendu paredzēt?

D.V. Tā būtu laba vieta.

I.Ņ. svarīgi uzlikt zīmi, kā līdz robežas šķērsošanas punktam aizbraukt.

G.K. Jā. Tagad savādāk visu laiku kāds sētā brauc un ceļu prasa

I.R. Ja jautājumu nav, tad par procesa organizēšanu. Eksperti brauc un brauks.

Uzrauga mūs Vides ministrija (turpmāk – VidM), lai visas nodaļas un viss pēc procedūras, lai visu var virzīt tālāk. Bez plāna, sadarbojoties ar pagastu, VAS, MD, sagatavosim ieteikumus individuālajiem noteikumiem, kurus tālāk VidM noformēs juridiski pareizi.

Darba grupas organizēs, kad būs ko rādīt, kad vajadzēs ko apspriest. Reizēm tās sakrītīs ar uzraudzības grupas sanāksmēm, par kurām sīkāk izstāstīs mūsu uzraugu pārstāvis – Gundega Freimane.

G.F. Vispirms, ortofoto un kadastru var dabūt pie mums.

I.R. Arī tad, ja plānu nav pasūtījusi VidM?

G.F. Dod neatkarīgi no pasūtītājiem. Tā kā fonds vairākām teritorijām izstrādā, tad visām teritorijām varēs dabūt uzreiz, noslēdzot vienu līgumu.

G.F. Iepazīstina ar Dabas aizsardzības pārvaldes mērķiem, uzdevumiem, DAP likumdošanas bāzi, izstrādes procesu un vēsturi. Informē par dabas aizsardzības plānu izstrādes uzraudzības grupas mērķiem, uzdevumiem, procesu, aicina tajās aktīvi līdzdarboties. Informē, ka plāna izstrādes procesa beigās, kad tiks strādāts pie individuālo apsaimniekošanas un izmantošanas noteikumu projektam, uzraudzības grupu darbā iesaistīsies Vides ministrijas pārstāvis. Atzīmē, ka uzraudzības grupu sanāksmes varētu sakrist ar darba grupu sanāksmēm. Informē, ka vismaz nedēļu pirms sanāksmēm, plāna izstrādātājam uzraudzības grupas dalībniekiem ir jāizsūta sanāksmē izskatāmie jautājumi. Aicina ar tiem iepazīties un izteikt savus komentārus, iebildes, ierosinājumus. Precizē potenciālos uzraudzības grupas dalībniekus – no pagasta puses sanāksmēs varētu darboties pagasta plānotāja. No virsmežniecības vislabāk teritoriju pārzina meža ekoloģists Vilis Zingis, bet tā kā Vilis jau iesaistīts plāna izstrādē, uzraudzības grupā varētu darboties virsmežzinis un vietējais mežsargs, kurš kā vietējais iedzīvotājs labi pārzina situāciju. Protams, uzraudzības grupu sanāksmēs var līdzdarboties jebkurš cits interesents.

Ja DL teritorija nepieder vairāk kā 5 īpašniekiem, tad plāna izstrādes noslēgumā plāna sabiedrisko apspriešanu var nerīkot. Pašās beigās plānu apstiprina pagasts. Tā kā pašvaldības pārstāvji piedalījušies plāna izstrādē, tad jādomā, ka beigās pagasts dos pozitīvu slēdzienu. Pašvaldības sēdes izrakstu pievieno plānam. Pēdējā uzraudzības grupas sanāksmē, tiek parakstīts protokols, ka grupas dalībnieku viedoklis ņemts vērā.

Tad plāns tiek sūtīts uz VidM. Plānu paraksta Vides ministrs. Tad seko darbs ar individuālajiem noteikumiem. Ja teritorijā var darīt to, kas ieteikts plānā, vai nedarīt neko, tad individuālajiem noteikumiem jau ir likuma spēks.

Protokolēja:

Baiba Strazdiņa